

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CHRISTO CAPITE|| TOTIVS ECCLESIAE,|| QVINQVE LIBRIS|| explicata.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

VI. Soluuntur argumenta aduersariorum deprompta ex Scripturis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53845](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53845)

etificare esse actionem vtriusque naturæ, nisi quis velit in hæresim Monothelitarum, iam dudum damnatam & explosam, incidere.

CAPVT VI.

Soluuntur argumenta aduersariorum de prompta ex Scripturis.

SED obiiciunt PRIMO, verba illa Domini Ioã. 8. *Ego pono animam meam.* Hoc, inquit Calvinus in epist. ad Polonos, Mediator dicit, nec tamen dicit vt homo, sed vt Deus. Nemo enim habet arbitrium vitæ & mortis, nisi Deus.

RESPONDEO, ponere animam, non esse Dei, sed hominis, quamuis potestas ponendi illam & recipiendi ad libitum, sit à Deo data ipsi homini. Nam ponere animam, quid aliud est, quàm mori? & resumere animam, quid est, nisi resurgere? Mori autem & resurgere certè hominis est, nõ Dei. Et sic exponunt hæc verba sancti Patres.

AVGVSTINVS tract. 47. accepit animam pro ipsa substantia animæ; & quærit, cuius sit ponere animam, an Verbi, an carnis, an ipsius animæ? Et responder, non esse Verbi, quia Verbum nunquã dimisit animam; nec esse animæ, quia anima à seipsa separari nequit: sed esse carnis, quæ animam aliquando deseruit, aliquando recepit: *Caro, inquit, ponit animam suam, & caro sterum sumit eam, non tamen sua potestate caro, sed potestate inhabitantis carnem.* Et lib. 3. contra Maximinum, cap. 14. *Quid, inquit, quod etiam illud cõmemorandum putasti, quod manifestissimè, & homo, loquitur, potestatem habeo ponendi animam meam, &c.* CHRYSOSTOMVS etiam aliquoties repetit in hunc locum, hæc dici à Christo secundum humanitatem. Viderit ergo Calvinus quos auctores sequatur, dum ponere animam suam, & iterum sumere eam, Diuinitati attribuit.

Sed rursus proferunt illud 2. Cor. 5. *Omnia autem ex Deo, qui nos reconciliauit sibi per Christum.* Et infra: *Deus erat in Christo, mundum recõcilians sibi.* Et infra: *Pro Christo ergo legatione fungimur, tanquam Deo exhortante per nos,*

Dd 2

obse-

obsecramus pro Christo, reconciliamini Deo. Et illud Coloss. I. Pacificans per sanguinem crucis eius, siue qua interris, siue qua in cælis sunt. At reconciliare, exhortari, pacificare, actiones Mediatoris sunt; igitur Christus, ut Deus, Mediator fuit.

Respondeo primùm, reconciliare, exhortari, & pacificare, non semper esse Mediatoris. Mediatoris enim est reconciliare vnum alteri. At si quis per seipsum reconciliet sibi inimicum, is non dicitur Mediator. Itaq; omnis Mediator reconciliat, sed non omnis qui reconciliat continuò est Mediator. Ad do præterea, aliud esse reconciliare per Mediatorem, aliud verò esse Mediatorem. Potest enim altera ex partibus dissidentibus procurare Mediatorem, & per eum reconciliationem, non tamen ipsa pars erit Mediator. Ita ergo Deus reconciliauit nos sibi, sed per Mediatorem, quem ad nos misit.

- » POSTREMO adferunt illud Hebr. 4. *Habemus Pontificem,*
 » *qui penetravit cælos.* Item illud Hebr. 7. *Sine patre, sine ma-*
 » *tre, sine genealogia.* Nam penetrare cælos, non potest homi-
 » ni puro conuenire; nec est vllus sacerdos sine patre, & sine
 » matre, nisi Christus Deus & homo. Is enim, ut Deus, caret
 » matre; ut homo, caret patre. Igitur Christus Sacerdos, ac pro-
 » inde Mediator est, secundum vtramque naturam. Quocirca
 » ATHANASIVS in libro de humanitate Verbi, & Cyrillus
 » in epistola ad Nestorium, capite decimo, Verbum ipsum fa-
 » tentur Sacerdotem esse.

RESPONDEO, hæc omnia rectè probant, personam Pontificis nostri esse diuinam, id quod nos libentissimè confitemur. Verè enim Iesus Pontifex summus, qui penetravit cælos, quiq; sine patre, & sine matre est, & simul patrem habet & matrem, Deus est; sed non, quia Deus est, penetravit cælos; nec, quia homo est, caret matre, aut patrem habet; ac deniq; non, quia Deus est, Pontifex est. Nam virtus quidem, qua Christus penetravit cælos, à Deo erat, tamè ipsum penetrare cælos, cum sit loco moueri, non potest Christo secundum formam Dei, quæ immutabilis est, sed solùm secundum formam hominis conuenire.

Pari ratione Christus Deus caret patre, sed ut homo; caret matre, sed ut Deus. Idem verò patrem habet, quia est Deus

Deus de Deo; & matrem habet, quia Filius hominis est. Denique Verbum Deus, ut Athanasius & Cyrillus rectè docent, Sacerdos est, sed secundum formam hominis, ut idem Cyrillus in Apologia sua testatur.

CAPVT VII.

Explicantur testimonia Patrum, quæ aduersarij proferunt.

SECUNDO loco proferunt testimonia Patrum. AC PRIMVM obiciunt DIONYSIUM Areopagitam, qui in epistola quarta ad Caium dicit, Christum administrasse *θεαυσιμὴν ἐνεργειαν*, id est, operationem Dei vtilem. Et idem habetur in cap. 2. de diuinis nominibus.

RESPONDEO, hanc sententiam Dionysij tribus modis intelligi posse. AC PRIMO, si quis intelligat per Dei virilem operationem, vnam operationem propriam vtriusq; naturæ, ut videntur velle nostri aduersarij, manifestè errat. Nam in Synodo VI. act. 8. Macharius hæreticus Monothelita hanc ipsam sententiam ex Dionysio afferebat in hunc sensum, ad suam hæresim stabiliendam.

Potest tamen SECUNDO vocari Dei virilis operatio aliquod opus Christi, in quo cõcurrant Deitatis & humanitatis actiones; sed distinctæ, & duæ reuera. Quæ sententia est vera, & ab auctore intenta. Et hoc modo exponitur à Sophronio in illa insigni oratione, quæ legitur in VI. Synodo, act. 11. vbi distinguit tria genera operum Christi; quædam purè diuina, ut creare & conseruare omnes creaturas; quædam purè humana, ut comedere, bibere; quædam partim diuina, partim humana, ut ambulare super aquas. Nam ambulare, hominis erat. dare autem aquis soliditatem, erat Dei. Et hæc dicuntur *θεαυσιμὴν*, hoc est, diuinè humana opera, qualia erant omnia miracula, nõ tamen omnia opera Christi: porro talia non sunt opera Mediatoris, ut Mediator est, nimirũ sacrificare, & orare. Hæc enim omnia humana sunt.

Potest etiam afferri TERTIA intelligentia huius theandricæ operationis ex Damasceno lib. 3. cap. 19. qui docet,